

Lao Zi

TAO TE TCING
(Neva va joya is ceakuca)

Trakopakrent
(Volteveafa decemda)

Kalkotavaks : Angela Wagner (2008)

Lao Zi

Dao De Jing (Le livre de la voie et de la vertu)

道德經

Essai philosophique
(6ème siècle avant J.C.)

Traduction : Angela Wagner (2008)

	I ^{-eafa} neva : 1 ^{-eaf} luz
<p>道可道， 非常道。 名可名， 非常名。 無，名天地之始； 有，名萬物之母。 故， 常無，欲以觀其妙； 常有，欲以觀其微。 此兩者同出而異名，同謂之玄。 玄之又玄， 眾妙之門。</p>	<p>Joya romuxana kan pulva me tir tela kotabafa joya ; yolt royoltan me tir tel kotabaf yolt. Yoltiskaf tisik tir xanta ke kelt is tawava ; yoltkiraf, tir gadik ke kotcoba. Batdume viele kontan tanion tir skeriskaf, intafa swavafa tisila tir rowina ; viele kontan tanion tir skerakiraf, ninkenon wir. Bata toloya coba tid milxantafa voxe va amidaf yolt kazawad. Kottol ton 'aludevaf' trogarn zo yoltar. Sin tid aludevaf, jontolon aludevaf. Tir tuvel ke kota swavaca.</p>

	I ^{-eafa} neva : 2 ^{-eaf} luz
<p>天下皆知美之爲美， 斯惡已； 皆知善之爲善， 斯不善已。 故， 有無相生， 難易相成， 長短相形， 高下相傾， 音聲相和， 前後相隨。 是以聖人處無爲之事， 行不言之教。 萬物作焉而不辭。 生而不有， 爲而不恃， 功成而弗居。 夫唯弗居， 是以不去。</p>	<p>Koe tamava, viele kot ayik va nuca al gruvandroar, bam evakuca awir. Viele kot ayik va kiewuca al gruvandroar, bam rotuca awir. Batdume tira is metira, bata male bana, koblid. Voldrike is drike va sint warzed. Abrotce is trele va sint tazukad. Ontine is ome va volmiltuca va sint nedid. Komeem is puda va sint brospad. Abdiuca is radimiuca tid daneks ke bata is bana. Batlizu tumtik va int metegison kokereler. Inafa benplekura amliton zo zilid. Bam kot tisik va int kolizir, nume in pu kottan va mecoba vewar. Va sin warzer voxe me vanpilkar. Va sin tulokotunar voxe me zinular. Inaf riwetceem tis, me suver. Va intaf riwetceem me suver ; batdume bat va in me bulur.</p>

	I ^{-eafa} neva : 3 ^{-eaf} luz
<p>不尚賢， 使民不爭。 不貴難得之貨， 使民不爲盜。 不見可欲， 使民心不亂。 是以聖人之治， 虛其心， 實其腹， 弱其志， 強其骨； 常使民無知無欲， 使夫智者不敢爲也。 爲無爲， 則無不治。</p>	<p>Me ilamsiskeson va proyik, sane zo weyonar da mijer. Me aneyason va kiewega ke medrikafa urljiker, sane zo weyonar da dubier. Me disukeson va plek lulas va djumera, takra ke sane zo weyonar da skaltewer. Batdume, viele tumtik bower, va takra tuvliardar ise va jivot tukotrar ise va kuranuca tuaxar ise va niskeem tulopoar. Tanion vayar inde va sane tuafanasar ise tumedjumesar. Askir inde tan gruperakiraf me ebler da tegir. Va metegira ksuber nume kotcoba zo bowenher.</p>

	I ^{-eafa} neva : 4 ^{-eaf} luz
<p>道沖，而用之或不盈。 淵兮，似萬物之宗。 湛兮，似或存。 吾不知誰之子， 象帝之先。</p>	<p>Joya tir vliardafa ; ede zo faver, nuvelar meropuskena. Ey tir maneke aludevafa ! Nuvelar gadik ke kot tisik. Va intafa rukuzuca tulecuynar, bas koti glyuasiki va int solimpar, do gopa va int radar. Ox in maneke tir karaf ! Nuvelar da parmon lapteter. Me grupé da ke toktan in tir nasbeik ; nuvelar da va keltlorik al abdiar.</p>

	I ^{-eafa} neva : 5 ^{-eaf} luz
<p>天地不仁，</p>	<p>Kelt is tawava me tid pilkovon vadulaf. Va kot tisik wetce</p>

<p>以萬物為芻狗； 聖人不仁， 以百姓為芻狗。 天地之間， 其猶橐籥乎？ 虛而不屈， 動而愈出。 多言數窮， 不如守中。</p>	<p>baplavakol krupted. Tumtik me tir pilkovon vadulaf ; va kotrafe sane wetce baplavakol krupter. Tisik wale kelt is tawava va vldafari vox mepuskwesi glotcarasukesiki vektar, dani zo kolizir ise loloon suker. Tan icde joya pulvipis fereon tir tuamlitayan. Lodame anameda zo godisver.</p>
---	--

I^{-eafa} neva : 6^{-eaf} luz	
<p>谷神不死， 是謂玄牝。 玄牝之門， 是謂天地根。 綿綿若存， 用之不勤。</p>	<p>Swava ke krant me awalker ; ton bulafa ayedikya zo dasugdar. Tuvel ke bulafa ayedikya tir yoltkirafa gu zae ke kelt is tawava. In tir kotabaf ise nuvelar da kruldenher. Ede zo faver, meka cuera tir.</p>

I^{-eafa} neva : 7^{-eaf} luz	
<p>天長地久。 天地所以能長且久者， 以其不自生， 故能長生。 是以聖人後其身而身先， 外其身而身存。 非以其無私邪？ 故能成其私</p>	<p>Kelt is tawava tid kotabafa. Ede tid kotabafa, kire mu int anton me blid. Batdume rotid kotabafa. Male kotcoba abdu kot artan tumtik va int rundar nume vanpir taneaf. Va intafo alto bulur vox alto videwer. Kas va ilaf dulap me digir ? Batdume koe intaf ilaf dulap rokiewaskir.</p>

I^{-eafa} neva : 8^{-eaf} luz	
<p>上善若水。 水善利萬物而不爭， 處眾人之所惡， 故幾於道。 居善地， 心善淵， 與善仁， 言善信， 正善治， 事善能， 動善時。 夫唯不爭， 故無尤。</p>	<p>Ayik dem lodontinafa ceakuca tir dum lava. Lava tir donafa gu kiewucura pu tisik ise me lhumar. Irubar lize tari akladar. Batdume proyik va Joya vanar. Va tela lodulkaca puvegur. Inafa takra albar da tir aludevafa dum bup. Ede in tir getcaf, tir donaf gu nedira va ayuca. Ede pulvir, tir donaf gu ageltucura. Ede bower, tir donaf gu tiskara va dili. Ede tegir, tir donaf gu nedira va intafa grupera. Ede lizir, tir donaf gu tarkara va ugal. Va metan lhumar ; batdume va meka bokerinda kazawar.</p>

I^{-eafa} neva : 9^{-eaf} luz	
<p>持而盈之， 不如其已。 揣而銳之， 不可常保。 金玉滿堂， 莫之能守。 富貴而驕， 自遺其咎。 功遂身退， 天之道。</p>	<p>Tukotrara va trig lodam djugukotrara. Ede imiz zo tucuyar, beka kan nuba zo vestar, me zo gronon roguuynatar. Ede bonta tir moavakirapafa is akakirapafa, metan va sin rosutur. Ede kontan zo poracadoner nume mupuskar, va volkaluca vanimpatar. Viele kontan al skupur ise va sposuca al seotar, vakrilon gobulur. Mana tir joya ke kelt.</p>

I^{-eafa} neva : 10^{-eaf} luz	
<p>載營魄抱一， 能無離乎？ 專氣致柔， 能嬰兒乎？ 滌除玄覽， 能無疵乎？</p>	<p>Swavafa gloga pu peztalea gloga godirgar. Ede ayik va tanuca vider, sin rozavzatad merosolgesian. Ede in va intafo blipo sekiar ise tuplaxapar, rotir dum nasbalasik. Ede bas gruafieem va int tunuyar, rotir voltcunaf. Ede va sane renonar ise pu gazaxo tiskar, va metegira roksubeter. Ede isker da kelttuvel fenkuwer aze budewer, in rotitir dum ayedikya.</p>

<p>愛民治國， 能無知乎？ 天門開闢， 能無雌乎？ 明白四達， 能無爲乎？</p>	<p>Ede inafi afi kotliz koar, in robevular afanas. Va tisikeem warzer ise sinkar. Va sin warzer voxe wetce intafa pilkaca me krupter. Va sin dramgur ise me zinular. Va sin gazar ise me felion askiper. Batcoba okon tir digira va aludevafa ceakuca.</p>
--	--

l^{ea}fa neva : 11^{ea} luz	
<p>三十輻共一轂， 當其無， 有車之用。 埴埴以為器， 當其無， 有器之用。 鑿戶牖以為室， 當其無， 有室之用。 故有之以為利， 無之以為用</p>	<p>Bar-sanoya olha aname mialpa katanawed. Va inafe vlarde favera va eda rupter. Ta iara va trig warn zo feredjar. Va inafe vlarde favera va trig rupter. Ta iara va mona tuvel is dilk zo remrud. Va inafe vlarde favera va mona rupter. Batdume favluca va tira daner voxe favera va metira maletir.</p>

l^{ea}fa neva : 12^{ea} luz	
<p>五色令人目盲， 五音令人耳聾， 五味令人口爽， 馳騁收獵令人心發狂， 難得之貨令人行妨。 是以聖人為腹不為目， 故去彼取此。</p>	<p>Aluboya kseva va wia ke ayik tulecuynad. Aluboy mamolk va gildetca ke ayik tulecuynad. Aluboya minta va griva ke ayik tulecuynad. Tizafa vultera is funtera va tcabanhera va takra ke ayik sumplekud. Mefakon urljkeyena kiewega platir da ayik dasason va int tegir. Yoke batcoba tumtik va intafo koexo volsu iteem viunsur. Batdume va batcoba ebkar ise va bancoba vanikatcur.</p>

l^{ea}fa neva : 13^{ea} luz	
<p>寵辱若驚， 貴大患若身。 何謂寵辱若驚？ 寵為下， 得之若驚， 失之若驚， 是謂寵辱若驚。 何謂貴大患若身？ 吾所以有大患者， 為吾有身， 及吾無身， 吾有何患？ 故貴以身為天下， 若可寄天下。 愛以身為天下， 若可託天下。</p>	<p>Proyik va aliuca lidam krizuca kivar ; inafalto aldoar dum zexapa. Va tokcoba bat ravlem sugdalad : va aliuca lidam krizuca kivar ? Aliuca tir straca. Viele bata tir seotayana, min tit kotraf gu kivara ; viele bata tir drasuyuna, min tit kotraf gu kivara. Batdume kalit : in va aliuca lidam krizuca kivar. Va tokcoba bat ravlem sugdalad : inafalto aldoar dum zexapa ? Ede va zexapa satolet, kire va alto dit. Viele va alto mea dit, toka zexa co-rosatolet ? Batdume, viele ayik kivar da va imaxo miv bower, imaxo ganon zo ronafur ; viele in batcer da va gazaxo bower, viunsura va imaxo poun zo robulkar.</p>

l^{ea}fa neva : 14^{ea} luz	
<p>視之不見 名曰夷。 聽之不聞 名曰希。 搏之不得 名曰微。 此三者不可致詰， 故混而為一。 其上不皦， 其下不昧， 繩繩不可名， 復歸於無物。 是謂無狀之狀， 無物之象， 是謂惚恍。 迎之不見其首，</p>	<p>Rin va in disukel voxe me wil : gikalit da in tir kseviskaf. Rin va in terekta voxe me gildel : gikalit da in tir pudiskaf. Rin va in djumuzal voxe me zomel : gikalit da in tir altoiskaf. Bata baroya duga kan pulva me zo rozemad. Batdume tanon zo dojed. Inafi vamoefi ki me tir koafini ; vlevofi ki me tir tapedafi. In sotir kotabaf ise me zo royoltar. In sotir koe metira. Min ton tazukiskaf tazuk is ewaviskafa ewava va in dayoltat. Min kalit da in tir klubaf is megotunaf. Ede rin va in co-lentlanil, va lesay me co-wil ; ede co-kadimelanil, va ge me co-wil. Disveson va Joya ke savsugal noelafa kruldesaca zo robowed. Ede ayik va xanta ke savsaca rogruper, min gikalit da in va fem ke joya gir.</p>

<p>隨之不見其後。 執古之道以御今之有， 能知古始， 是謂道紀。</p>	
<p>古之善為士者， 微妙玄通， 深不可識。 夫唯不可識， 故強為之容。 豫兮若冬涉川； 猶兮若畏四鄰； 儼兮其若容； 渙兮若冰之將釋； 敦兮其若樸； 曠兮其若谷； 混兮其若濁； 澹兮其若海； 颯兮若無止。 孰能濁以靜之徐清。 孰能安以動之徐生。 保此道者不欲盈。 夫唯不盈 故能蔽而新成。</p>	<p style="text-align: right;">I^{ea}fa neva : 15^{ea}f luz</p> <p>Bak Savsugal, tan donon ksubes va Joya tiyir fenkunaf is rukuzaf, soloksaf is endayaf. Tiyir aludevaf maneke me zo rogruper. Larde me zo rogruper, fu sugá da va icdefa kerdela atoé. In tiyir vazaf dum tan fentugalon remlanis va soist. Tiyir gorestaf dum deveik. Relvaweyer dum jesa oprá. Tiyir figaf dum menhofayana inta. Tiyir vldaf dum krant. Tiyir skaltaf dum justafa lava. Toktan va skaltera abicabicon gruvandilir, iskeson da in tildewer ? Toktan kan abrotcifa vumeltaca abicabicon grunasbalar ? Tan vides va Joya me djumer da tir kotraf. Me tir kotraf, batdume va intaf afreem sur ise me djumer da wetce kotunik zo kruper.</p>
<p>致虛極守靜篤。 萬物並作， 吾以觀復。 夫物芸芸各復歸其根。 歸根曰靜， 是謂復命； 復命曰常， 知常曰明。 不知常， 妄作凶。 知常容， 容乃公， 公乃全， 全乃天， 天乃道， 道乃久， 沒身不殆。</p>	<p style="text-align: right;">I^{ea}fa neva : 16^{ea}f luz</p> <p>Tan zomeyes va bellikafe vlarde va tidera jugemeper. Kunoy tisik belcon koblid ; azon jin wí da sin bulud. Kaiki zackafa tira, kottan van intafa xanta dimpir. Dimpira van xanta tir yoltanon tildera. Tildewera tir yoltanon dimblira. Dimblira tir yoltanon taniuca. Taniuca tir yoltanon koafinuca. Tan me djutis taniaf pu volvura va int nafer ise va volkaluca pu int jekur. Tan djutis taniaf va mantafa gloğa dir. Tan dis va mantafa gloğa tir malhaf. Tan tis malhaf vanpir gazik. Tan tis gazik do kelt va int gesiar. Tan do kelt va int gesias va Joya milaskir. Tan milaskis va Joya lapteper ; kali bliratena pu meke wupe zo wonar.</p>
<p>太上， 下知有之。 其次親而譽之。 其次畏之。 其次侮之。 信不足焉， 有不信焉。 悠兮其貴言， 功成事遂， 百姓皆謂我自然。</p>	<p style="text-align: right;">I^{ea}fa neva : 17^{ea}f luz</p> <p>Bak Savsugalap, sane anton grupeyer da va gazik digir. Va ironokaf gazik, va sin albayar ise kalsiskeyer. Va ironokaf, kivayar. Va ironokaf, vliguyur. Tan va artan me dirnus va inaf fol me seotar. Taneaf gazik tiyid gorestaf is tranodaf gu pulva. Urljkeyeson va riwetca is kiewaskiyison icde intaf eraveem, decemoya yasa kaliyid : « va intafa tuwava radimeav ».</p>
<p>大道廢有仁義； 慧智出有大偽； 六親不和有孝慈； 國家昏亂有忠臣。</p>	<p style="text-align: right;">I^{ea}fa neva : 18^{ea}f luz</p> <p>Joya vanxomeyesa, ayuca is malhuca ve awiyid. Viele proyuca is endayuca va int al nediyid, murkucapa toz awiyir. Tel tevoy gadik ilpiyis tamaf, nasbeafa lorbaca is gadafa vaduluca toz awiyid. Viele tit vura soka al lubeyed, sagaf is abidas sedenik awiyid.</p>

	I ^{eafa} neva : 19 ^{eaf} luz
<p>絕聖棄智， 民利百倍； 絕仁棄義， 民復孝慈； 絕巧棄利， 盜賊無有； 此三者， 以為文不足， 故令有所屬： 見素抱樸， 少私寡欲。</p>	<p>Ede va proyuca ebkal ise va xeyuca jovlel, sane titir decemon lokalafe. Ede va ayuca ebkal ise va malhuca jovlel, sane va nasbeafa lorbuca is gadafa vaduluca dimpitir. Ede va deksuca ebkal ise va fliwuca jovlel, dubiesik is drendik griawitid. Va bat baroy plek ebkal ise va int buivel da awiuca me staper ! Batdume pu ayik va gosuvenuca nedi. Yawar da va intafa rowina opeluca isker ise va karuca vider ise va abic ilaf dulap isu jugemera dir !</p>

第二十章	I ^{eafa} neva : 20 ^{eaf} luz
<p>絕學無憂。 唯之與阿，相去幾何？ 善之與惡，相去若何？ 人之所畏，不可不畏？ 荒兮其未央哉！ 眾人熙熙， 如享太牢， 如登春臺。 我獨泊兮其未兆， 若嬰兒之未孩， 乘乘兮若無所歸。 眾人皆有餘， 而我獨若遺。 我愚人之心也哉！沌沌兮！ 俗人昭昭，我獨昏昏； 俗人察察，我獨悶悶。 忽兮其若晦， 寂兮似無所止。 眾人皆有以，我獨頑且鄙。 我獨異於人， 而貴求食於母。</p>	<p>Va vayara ebkal nume titil nigeriskaf ! Amidaca wal 'wei' is 'o' tir pinapafa ! Amidaca wal kiewuca is rotuca tir pinapafa ! Kottan va mokivara ke ayik gokivar. Ayik va volvura roer ise meviele tenur. Tariayik daavon zo ilamsisker dum tan votas va fraf estuks, dum tan va ontinaf rasek blinasbalarugalon al tidlanis. Antaf jin tí vumeltaf : Va nasbalasik men levkipes pu gadikya vektá. Tí gluyariskaf gu kotcoba, nuvelar da me grupé liz rolaní. Tariayik va slekaca digir ; antaf jin tí dum ayik drasuyus va kotcoba. Tí nilik, gruperiskaf. Tariayik tir afikirapaf ; antaf jin tí dum mielakkiraf. Tamavayik va afaluca gruter ; antaf jin va skaltafa is gojafa swava dí. Tí runta dum bira ; ezá inde me grupé liz azavzawé. Kot tariayik tir grupaskipis ; antaf jin tí akoydaf ; va opelik vektá. Antaf jin tí amidaf gu ar ayik kire va sinkasa gadikya gidé.</p>

第二十一章	I ^{eafa} neva : 21 ^{eaf} luz
<p>孔德之容， 唯道是從。 道之為物， 惟恍惟惚。 惚兮恍其中有象； 恍兮惚其中有物。 窈兮冥兮， 其中有精； 其精甚真，其中有信。 自古及今， 其名不去， 以闕眾甫。 吾何以知眾甫之然哉？ 以此。</p>	<p>Rowin tazuk ke Ceakucapa va Joya anton malad. Tuwava ke Joya tir. Joya tir klubafa, gojafa. Manon gojafa, manon klubafa ! Koe in, ewava tid. Manon gojafa, manon klubafa ! Koe in swavafa tisila tir. Bata swavafa tisila tir enageltafa. Koe in, merotinena vrutara soker ; malilekeon kalidure inaf yolt ware zavzar. In va kot tisik nasbar. Tukkane grupé da kot tisik tir batinde ? Tuke Joya grupé.</p>

第二十二章	I ^{eafa} neva : 22 ^{eaf} luz
<p>曲則全， 枉則直， 窪則盈， 弊則新， 少則得， 多則惑， 是以聖人抱一， 為天下式。 不自見故明， 不自伐故彰， 不自是故有功， 不自矜故長。</p>	<p>Mekotraca tuvarawer. Livaca turontawer. Suxaca tukotraver. Lamenaca tuwarzawer. Tuke jugememera Joya zo roturlijker ; golde jugemepera ayik eglur. Batlizu tumtik va Tanuca vider ise tir teza ke tamava. Ko afi va int me plekur, batdume jeber. Va int me vanovar, batdume sizuntar. Va int me milmur, batdume tir riwetcaf. Va int me mupuskar, batdume tir veyik ke yontan. Me lhumar, batdume koe ginaxo metan golhumas va in tir. Frاند ke savsikeem : mekotraca tuvarawer, kas sugdaliskaca tir ? Viele ayik en al tukotunawer, tamava va int pu in levplekur.</p>

夫惟不爭， 故天下莫能與之爭。 古之所謂曲則全者， 豈虛言哉！ 誠全而歸之。	
--	--

第二十三章	I ^{eafa} neva : 23 ^{eaf} luz
希言自然。 故飄風不終朝， 驟雨不終日。 孰為此者？ 天地天地尚不能久， 而況於人乎？ 故從事於道者， 道者同於道， 德者同於德， 失者同於失。 同於失者，失亦樂得之。 信不足焉， 有不信焉。	Tan me pulvis va metegira kalar. Kaliafa suka bak varaf gazdacek me jjar ; tizafa muvara bak varaf afizcek me jjar. Toktan va bata toloya coba warzer ? Va kelt is tawava. Ede kelt is tawava me dace rolapteped, ware loon ayik ! Batdume ede ayik va int pu Joya zurter, va Joya pilkomar ; ede va int pu ceakuca zurter, va ceakuca zurter ; ede va int pu gomilara zurter.

	I ^{eafa} neva : 24 ^{eaf} luz
跂者不立， 跨者不行， 自見者不明， 自是者不彰。 自伐者無功， 自矜者不長。 其在道也， 曰餘食贅行。 物或惡之， 故有道者不處也。	Tan moe nugeem va int vanmadas me grurontagiwer ; tan va jimiteem sotces me grupavlar. Tan va intaf vil lotis me zo koafir. Tan va int vanovas me jeber. Tan va int siskes me riwer. Tan va int mupuskas lapteremer. Ede linulara kare Joya zo krafiar, do blotzavzaks ok prazdafa dergapa gronon idapasa pu ayik zo dowir. Batdume tan va Joya digis va batcoba me suver.

	I ^{eafa} neva : 25 ^{eaf} luz
有物混成， 先天地生， 寂兮寥兮， 獨立而不改， 周行而不殆， 可以為天下母。 吾不知其名， 字之曰道， 強為之名曰大。 大曰逝， 逝曰遠。 遠曰反。 故道大， 天大， 地大， 王亦大。 域中有四大， 而王處一焉。 人法地， 地法天， 天法道， 道法自然。	Gojaf tisik kruldes abdi kelt is tawava tir. Maneke vumeltaf ! Maneke meugaf ! Antaf lapter ise me betawer. Kotlizo pridur ise me titaytcur. Wetce gadik ke tame zo rokrafiar. Jin, va inaf yolt me grupé. Ta yoltara, kan Joya va in yoltá. Sugason da va inaf yolt redú, kan gijik yoltá. Male gijik kan presik yoltá. Male presik kan sumeik yoltá. Male sumeik kan dimpisik yoltá. Batdume Joya tir gijafa, kelt tir gijaf, tawava tir gijafa, gazik dere tir gijaf. Koe tamava, balemoya coba tid, ise gazik tir tana. Ayik va tawava milaskir ; tawava va kelt milaskir, kelt va Joya milaskir ; Joya va intafa tuwava milaskir.

	I ^{eafa} neva : 26 ^{eaf} luz
重為輕根， 靜為躁君， 是以君子終日行不離輻重； 雖有榮觀， 燕處超然。 奈何以萬乘之主，	Goreste tir zae ke fokte ; vumelte tir feliasik va lizira. Batlizu tumtik afizcekon lanir ise va auluca is gorestuca me illanir. Beka va yona cuisafa berma digir, zavzar vumeltaf ise va sin taruter. Vexe kax ! koe ginaxo felik va kunoya eda linulad foktafa ! Golde foktafa linulara eldik zo drasud ; golde perlera ke skera uskej zo drasur.

而身輕天下？ 輕則失臣， 躁則失君。	
--------------------------	--

	l^{-eafa} neva : 27^{-eaf} luz
善行，無轍跡； 善言，無瑕謫； 善計，不用籌策； 善閉，無關鍵而不可開； 善結，無繩約而不可解。 是以聖人常善救人， 故無棄人； 善救物， 故無棄物， 是謂襲明。 故善人，不善人之師； 不善人，善人之資。 不貴其師， 不愛其資， 雖智大迷。 是謂要妙。	Tan grupavlas koo Joya va meka conhuta isker ; tan grupulvis me roklar ; tan grupatas va meki patasiki olegar ; tan grubudes va ixatca me faver voxe mancoba me zo rofenkur ; tan grugluyas va mek wazdel faver voxe mancoba me zo rodingluyar. Batlizu tumtik tanion tir donaf ta giwara va ayik ; batdume va ayik meviele jovler. Tanion tir donaf ta giwara va tisik ; batdume va tisik me jovler. Jontolon zo koafiar : batinde va batcoba yoltat. Batdume ceakik tir feliasik va meceakik. Meceakik tir grelesik va ceakik. Ede battan va feliasik me karolar, ede bantan va grelesik me albar, kore va proyucapa co-kaxaat, sin ludevon ice tuwiiskara tid. Batcoba tir tele lozolone isu lorukuze.

	l^{-eafa} neva : 28^{-eaf} luz
知其雄， 守其雌， 為天下竊。 為天下竊，常德不離， 復歸於嬰兒。 知其白， 守其黑， 為天下式。 為天下式，常德不忒， 復歸於無極。 知其榮， 守其辱， 為天下谷。 為天下谷，常德乃足， 復歸於朴。 朴散則為器， 聖人用之則為官長。 故大制不割。	Tan va intafo po grupes vox va axuca sus tir ginistexo. Ede tir ginistexo, taniafa ceakuca va jin me jovleter ; ko rumeasok dimpitir. Tan va intafi afi grupes vox va mielak sus tir teza ke ginaxo. Ede tir teza ke ginaxo, taniafa ceakuca me konjeter nume in ontineon icon dimpitir. Tan va intafa aliuca grupes vox va krizuca sus dere tir ginistexo. Ede tir ginistexo, taniafa ceakuca va kotunuca zometer nume ko kotunafa opeluca dimpitir. Viele kotunafa opeluca mopleyer, va tisikeem tazukayar. Viele tumtik ko rundak zo tidapter, vanpir okilik ke palsotikeem. Bowenher voxe va metan bakar.

	l^{-eafa} neva : 29^{-eaf} luz
將欲取天下而為之， 吾見其不得已。 天下神器， 不可為也。 為者敗之， 執者失之。 凡物或行或隨， 或响或吹， 或強或贏， 或載或隳。 是以聖人去甚。 去奢、去泰。	Ede ta kotunafa bowera va ginaxo ayik tegir, doplekú da in rodjeter. Ginaxo tir dum loraf trig megonhofan gan ayik. Ede in vaon nhofar di vilar ; ede djuvangir di drasur. Batdume, vanmiae tisikeem, bat abduelanir voxe ban radimelanir ; bat tuidular voxe ban tufentar ; bat tir pof voxe ban tir axaf ; bat zekar voxe ban azavzawer. Batlizu tumtik va ilamota is tapega is ilamtuca sular.

	l^{-eafa} neva : 30^{-eaf} luz
以道佐人主者， 不以兵強天下， 其事好還。 師之所處，荊棘生焉。 大軍之後，必有凶年。 故善者果而已矣， 不敢以取強。	Tan pomas kan Joya va feliasik va ayikeem kan ervo va ginaxo me levrotir ! Betcoba pu ayik zo askir dimon milinde ganon zo kevaskitir ! Kotlize milk jonvieler, toresta is indiva di sokoblir. Golde kota gejapa aeles ilanacek yo di sotid. Ceakik gorukon sotazer voxe di tutenar. Kan ervopo me ebler da va ginaxo levrotir. Gorukon sotazer voxe va int me di sisiker.

<p>果而勿矜, 果而勿伐, 果而勿驕, 果而不得已, 果而勿強。 物壯則老, 是謂不道, 不道早已。</p>	<p>Gorukon sotazer voxé va int me di mupuskar. Gorukon sotazer voxé va int me di tuintotcawer. Gorukon sotazer voxé anton adron lhumar. Gorukon sotazer voxé me di djunuvelar pof. Viele tisik va wiyuca al zomer in di tuguazawer. Batcoba tir memilaskira va Joya. Tan va Joya memilaskis boreon di soxonukar.</p>
---	--

	l^{-eafa} neva : 31^{-eaf} luz
<p>夫佳兵者，不祥之器， 物或惡之， 故有道者不處。 是以君子居則貴左， 用兵則貴右。 兵者，不祥之器， 非君子之器。 不得已而用之， 恬淡為上， 勝而不美； 而美之者，是樂殺人者。 夫樂殺人者， 不可得志於天下矣。 故吉事尚左， 凶事尚右。 是以偏將軍處左， 上將軍處右， 以喪禮處之。 殺人眾多，以悲哀泣之。 戰勝，以喪禮處之。</p>	<p>Lodonafo ervo tir volkalucagor. Kot ayik sokilamakler. Batdume tan va Joya digis me solotir. Bak diliugal proyik va taltema karolar ; bantan gejus va ronema karolar Ervo tir volkalucagor ; me tir gor ke proyik. In vaon anton zinular viele va int me roxoler voxé va auluca is tildera taneon sopelekur. Ede xultur me di wiver. Mana wivera tir djumatara va ayik. Tan djumatas va ayik me kiewaskir da moe ginaxo gazar. Bak kalaca, taltema zo abduaibar ; bak volkalaca ronema zo abduaibar. Toleaf jadiwik va taltekrikereler, okilaf jadiwik va ronekrikereler. Jin sugdalá da sin bregmigon zo rundad. Tan atayas va jontik ayik ikuzason is buwejason icdeon goborer. Tan lhumason cenheyes bregmigon zo gorundar.</p>

	l^{-eafa} neva : 32^{-eaf} luz
<p>道常無名。 朴雖小， 天下不敢臣。 候王若能守， 萬物將自賓。 天地相合， 以降甘露， 人莫之令而自均。 始制有名； 名亦既有，夫亦將知止； 知止所以不殆。 警道之在天下， 由川谷之於江海。</p>	<p>Joya tir kotabafa is yoltiskafa. Kore tir pinafa gu tuwava, varafa tamava va in me co-levrotir. Ede vonkik is gazik rovided, kot tisik va int puon di levplekur. Kelt is tawava va sint yerumatad aze askitid da zarendanhar nume sane yo va int miv mebenplekunon tudlifamatad. Moi solzartewera Joya ve tijir yoltikirafa. Mali yoltara, va int gogukevstujesat ! Tan grukevstujesas meviele sotitaytur. Joya sotir vane varafe tame. Kot tisik va in sokalar inde kuksa is mevtavavo va bost is bira sokalad.</p>

	l^{-eafa} neva : 33^{-eaf} luz
<p>知人者智， 自知者明。 勝人者有力， 自勝者強。 知足者富， 強行者有志， 不失其所者久， 死而不亡者壽。</p>	<p>Tan va ayikeem grupes tir xeyaf. Tan va int grupes tir afikiraf. Tan va ayikeem sekias tir rotikiraf. Tan va int sekias tir pof. Tan va int grustapes tir kulanhaf. Tan fon tegis tir kuranucakirapaf. Tan va intafa tuwava kotviele vides lapteper. Tan awalkes ise mexonukas va kotabuca pojar.</p>

	l^{-eafa} neva : 34^{-eaf} luz
<p>大道汎兮， 其可左右。 萬物恃之以生而不辭， 功成不名有。 衣被萬物而不為主， 常無欲， 可名於小；</p>	<p>Joya kotlize sotir ; talton lidam ronon rotir. Ta koblira kot tisik va in zinular ise in me malplatir. Viele inafa riwetca yo tid skuyuna, in pu int me ziluker. Va kot tisik sokalbar ise sogestur ise me folkir felias. Tanion sotir mejugemes : kan « pinaf » duvusiki zo royoltar. Kot tisik va int pu in solevplekur ise in me folkir felias : kan « gijaf » duvusiki zo royoltar. Batlizu kali awalkera tumtik me folkir gijaf.</p>

萬物歸焉而不為主， 可名於大。 是以聖人終不為大， 故能成其大。	Batdume va gijaca yo roskur.
---	------------------------------

	I^{eafa} neva : 35^{eaf} luz
執大象， 天下往； 往而不害， 安平泰。 樂與餌， 過客止。 道之出口， 淡乎無味， 視之不可見， 聽之不可聞， 用之不可既。	Tumtik va ewavapa sur nume kote sane ke ginaxo va in vanvulter. Vanvulter ise in me rotur ; va dili is vumeltuca is auluca pu sin zilir. Lexa is kot sutkaf estuks va remlanis diveik kagid. Vexe viele Joya va art divar, tir kerovaf is mintiskaf. Zo disuker voxe me zo rowir ; zo terektar voxe me zo rogilder ; zo uner voxe me zo ropusker.

	I^{eafa} neva : 36^{eaf} luz
將欲歛之，必固張之； 將欲弱之，必固強之； 將欲廢之，必固興之； 將欲奪之，必固與之。 是謂微明， 柔勝剛弱勝強。 魚不可脫於淵， 國之利器不可以示人。	Viele koncoba fu licawer, tir kire abdion divlizeyer. Viele fu tuaxawer, tir kire abdion tiyir pofa. Viele fu vanxomer, tir kire abdion tiyir wafafa. Viele bas kotcoba fu zo asreger, tir kire va zil yo zo adoneyer. Batcoba tir preyutanaf is sizuntas enilt. Tulwaca va olgaca soxultur ; axaca va poaca soxultur. Kabay va bup me gobulur ; cuynafo ervo pu sane me zo gonedir.

	I^{eafa} neva : 37^{eaf} luz
道常無為而無不為。 侯王若能守， 萬物將自化； 化而欲作， 吾將鎮之以無名之樸； 無名之樸，亦將不欲； 不欲以靜， 天下將自正。	Joya va metegira tanion ksuber wori va kotcoba rotaskir. Ede gazik ik vonkik vaon co-rovided kot tisik di co-deweldur. Dewelduyuson, ede ware co-liziwer, kan opelaf yoltiskaf tisik va in co-ruldá. Opelaf yoltiskaf tisik me dace gojugemer. Mejugemera va wiyuca tiskar. Bam ginaxo miv tulokiewar.

	II^{eafa} neva : 38^{eaf} luz
上德不德， 是以有德； 下德不失德， 是以無德。 上德無為而無以為， 下德為之而有以為。 上仁為之而無以為， 上義為之而有以為。 上禮為之而莫之應， 則攘臂而仍之。 故失道而後德， 失德而後仁， 失仁而後義， 失義而後禮。 夫禮者， 忠信之薄而亂之首也； 前識者， 道之華而愚之始也。 是以大丈夫處其厚， 不處其薄； 居其實，不居其華。 故去彼取此。	Ceakapik va intafa ceakuca afanar ; batdume tir ceakaf. Ceakamik va intafa ceakuca me vulkur ; batdume tir meceakaf. Ceakapik me trakuson ksuber. Ceakamik xialason ksuber. Ayapik me trakuson ksuber. Miltekapik xialason ksuber. Riewovgapik ksuber voxe metan dulzar ; batdume tizucur inde icdeon zo gabler. Batdume kontan drasuyuson va Joya tir ceakaf ; drasuyuson va ceakuca tir ayaf ; drasuyuson va ayuca tir miltekaf ; drasuyuson va miltekuca tir riewovgaf. Riewovguca anton tir almuk ke ronkuca is puruca ; tir klita ke volvura. Rolafa grupera anton tir imwa ke Joya is nelkot ke megrupera. Batdume zolonik va dele vols welme suver. Va ilt uldiner voxe va imwa ilikatcur. Batdume va bat vols ban ikatcur.

	II^{eafa} neva : 39^{eaf} luz

<p>昔之得一者： 天得一以清， 地得一以靈， 神得一以寧， 谷得一以盈， 萬物得一以生， 侯王得一以為天下貞， 其致之一也。 天無以清，將恐裂； 地無以寧，將恐發； 神無以靈，將恐歇； 谷無以盈，將恐竭； 萬物無以生，將恐滅； 侯王無以貞貴高， 將恐蹙。 故貴以賤為本， 高以下為基。 侯王自謂孤、寡不穀。 此其以賤為本也？非乎？ 故致數車無車。 不欲琇珠如玉， 落落如石。</p>	<p>Tid coba lekeon seotayav va Tanuca. Kelt tir karaf kire va Tanuca al dir. Tawava tir tildenafa kire va Tanuca al dir. Kota swava va lorafa gruuca gruter kire va Tanuca al dir. Kot krant tukotraver kire va Tanuca al dir. Kunoy tisik koblid kire va Tanuca al did. Sersik is gazik tid teza ke tamava kire va Tanca al did. Tanuca va batcoba warzer. Ede kelt va karuca co-drasur co-solelaver ; Ede tawava va tildenuca co-drasur co-atitsur. Ede swava va gruuca co-drasur co-vanmecobawer ; Ede krant mea co-tukotraver co-turodaver ; Ede tisik mea co-koblir co-tenuweyer ; Ede sersik is gazik va oluuca is ema mea co-sisked nume ten co-tid teza zo co-vetrovgad. Batdume oluik wetce xanta va meoluuca torigir ; ontinaptenik wetce taneaf rigot va gropastruca torigir. Batlizu sersik is gazik ton gadikiskik ik riwetcakiramik ik meceakik zo yoltad. Kas sin wetce ageltafa xanta va meoluuca me torigid ? Ise sin oved ! Batdume rin va edava solponal vaon mea ditir. Proyik dum furota me zo djumuldiner meie dum rapor zo vligur.</p>
---	---

II^{-eafa} neva : 40^{-eaf} luz	
<p>反者道之動， 弱者道之用。 天下萬物生於有， 有生於無。</p>	<p>Dimpira va metira va lizira ke Joya nasbar. Axuca tir fli ke Joya. Kotcoba ke tamava male metira kobliyer ; tira male metira kobliyer.</p>

II^{-eafa} neva : 41^{-eaf} luz	
<p>上士聞道，勸而行之； 中士聞道，若存若亡； 下士聞道，大笑之， 不笑不足以為道。 故建言有之： 明道若昧， 進道若退， 夷道若類， 上德若谷， 大白若辱， 廣德若不足， 建德若偷， 質直若渝， 大方無隅， 大器晚成， 大音聲希， 大象無形。 夫惟道，善貸且成。</p>	<p>Gildeyeson va pulvira icde Joya, arayakirapik bitavon ksuber. Gildeyeson va pulvira icde Joya, arayakirik konviele vider voxe arviele drasur. Gildeyeson va pulvira icde Joya, artayakiramik balger. Ede in me zo co-balger va Joya yolt me co-riwer. Batdume savsik kaliyid : Tan digis va gruuca ke Joya nuvelar komielakanaf. Tan grupepes va Joya va seltayiskik vektar. Tan zomes va Joya va zugiik vektar. Ceakapik tir dum krant. Karapik kinokon zo krupter. Riwetcakirapik nuvelar tuvolutgrupaskisan. Ceakanhik nuvelar metegis. Opelaf is ageltaf ayik nuvelar straf is ligundenaf. Tir lujorap dem merowin gentimeem ; trigap nuvelas metenukepen ; pudapa dem megilden mam ; ewavapa dem merovofan tazuk. Joya va int preyutar nume metan royoltar. In va tisik grukopomar nume kal kotunuca grustar.</p>

II^{-eafa} neva : 42^{-eaf} luz	
<p>道生一， 一生二， 二生三， 三生萬物。 萬物負陰而抱陽， 沖氣以為和。 人之所惡， 孤、寡、不穀， 而王公以為稱。 故物，或損之而益， 或益之而損。 人之所教，我亦教之： 強梁者不得其死， 吾將以為教父。</p>	<p>Joya va tane reduyur ; tane va tole reduyur ; tole va bare reduyur ; bare va kot tisik di reduyur. Kot tisik va vumeltuca otcer voxe va lizira aneyar. Meugafa sukera va tama tazukar. Ayik ilkader da tir gadikiskaf is mekotunaf is meceakaf voxe oe gazik folkir ayik. Batdume, vanmieae tisqueem, battan va int ildroason vandroower ; bantan va int vandroason ildroower. Va coba tavena gan ayik, jin dere tave. Tizaf is metastaf ayik va tuwavawalk me war. Wetce taveromava va mantan djutcampu.</p>

<p>天下之至柔， 馳騁天下之至堅， 無有入於無間， 吾是以知無為之有益。 不言之教， 無為之益， 天下希及之。</p>	<p style="text-align: right;">II^{-eafa} neva : 43^{-eaf} luz</p> <p>Tela lotulwaca ke tamava va tela lodolgaca ke tamava levrotir. Metisik va merokolunaca remar. Batkane grupé da metegira tir favlafa. Koe Tame, abictan mepulvison djutaves is djumimpavantas va metegira tid.</p>
<p>名與身孰親？ 身與貨孰多？ 得與亡孰病？ 是故甚愛必大費， 多藏必厚亡。 知足不辱， 知止不殆，可以長久。</p>	<p style="text-align: right;">II^{-eafa} neva : 44^{-eaf} luz</p> <p>lcde aliuca ok ilka tokcoba va min vanolar ? lcde ilka ok kulaceem tokcoba sedme min tir tela lodelimaca ? Toka tir tela lovolkalaca ? Urljikera va kulaca oku drasura ? Batdume tan skeupus lent wetarapa yokeon zo konedir. Tan va jwapa preyutas va drasurapa yokeon satoler. Tan va int grustapes tir bravon gu volporuca. Tan grututenas meviele titaytcur. Rolaptepeter.</p>
<p>大成若缺， 其用不敝； 大盈若冲， 其用不窮。 大直若屈， 大巧若拙， 大辯若訥。 躁勝寒， 靜勝熱， 清靜為天下正。</p>	<p style="text-align: right;">II^{-eafa} neva : 45^{-eaf} luz</p> <p>Tumtik tir kotunapaf voxe nuvelar mekotunapaf ; inaf robeem me lamewer. In tir kotrapaf voxe nuvelar vliardaf ; inaf robeem me puskerwer. In tir rontanhaf voxe nuvelar rontajaf. Tir dikiapaf voxe nuvelar akoydaf. Tir kanspapaf voxe nuvelar neuzes. Lizira va fent kultur ; tildera va idul kultur. Tan tis karaf is aulaf vanpir tameteza.</p>
<p>天下有道， 卻走以糞； 天下無道， 戎馬生於郊。 罪莫大於可欲， 禍莫大於不知足， 咎莫大於欲得。 故知之足，常足。</p>	<p style="text-align: right;">II^{-eafa} neva : 46^{-eaf} luz</p> <p>Viele Joya koe tamava gazayar, ta midura va taya okol zo divdenayad. Mali da Joya koe tamava mea gazar, gejkol poke jowa koblid. Jugemerura tir tela logijafa gomilara. Me grustapera va int tir tela logijafa volkaluca. Djumurlijkera tir tela logijafa zexa. Tan va int grustapes kotviele tir valeaf gu bali.</p>
<p>不出戶， 知天下； 不窺牖， 見天道。 其出彌遠，其知彌少。 是以聖人不行而知， 不見而名， 不為而成。</p>	<p style="text-align: right;">II^{-eafa} neva : 47^{-eaf} luz</p> <p>Vamona medivlanison, va tame grupé ; reme dilk me disukeson, va keltjoyeem kosmá. Tan loloon illanis leleon vangruper. Batdume proyik meavlason artar liz djumartar ; va plek mewison yoltar ; metegison skupur.</p>
<p>為學日益， 為道日損； 損之又損， 以至於無為； 無為而無不為矣。 故取天下者， 常以無事； 及其有事， 不足以取天下。</p>	<p style="text-align: right;">II^{-eafa} neva : 48^{-eaf} luz</p> <p>Tan vayas va intafa grupera kotviele tulongijar. Tan va Joya ksubes ve intafa skeura kotviele tulegijar. Vaon tulegijar ise wan tulegijar kali va metegira zomer. Mali da va metegira ksuber, mecoba inon tir merotisa. Kotviele kan metegira kontan vanpir feliasik va ginaxo. Tan djutegis me gruvanpir feliasik va ginaxo.</p>

	II^{-eafa} neva : 49^{-eaf} luz
<p>聖人無常心， 以百姓心為心。 善者吾善之， 不善者吾亦善之。 德善矣， 信者吾信之， 不信者吾亦信之， 德信矣。 聖人在天下樸樸， 為天下渾其心。 百姓皆注其耳目， 聖人皆孩之。</p>	<p>Tumtik va parmafa peztaka me dir. Va peztaka ke sane ikatcur. Wetce ceakik va ceakik askiper, wetce ceakik va meceakik dere askiper. Batcoba tir cuge ke ceakuca. In wetce purik va purik askiper ; wetce purik va mepurik dere askiper. Batcoba tir cuge ke puruca. Tumtik blis koe tamava va int guvumeltar ise va int guaular ise va mila peztaka tori kottan vider. Tela decemoya yasa ben in va ita is oblaka aykad. Tumtik ton rumeik va sane krupter.</p>
	II^{-eafa} neva : 50^{-eaf} luz
<p>出生入死。 生之徒十有三； 死之徒十有三， 民之生，動之死地， 亦十有三。 夫何故？ 以其生生之厚。 蓋聞善攝生者， 陸行不遇兕虎， 入軍不被甲兵； 兕無所投其角， 虎無所措其爪， 兵無所容其刃。 夫何故？ 以其無死地。</p>	<p>Ayik va bli divar aze va awalk koar. San-baroya bliralazava is san-baroya awalkeralazava. Moi koblira bata san-baroya awalkeralazava kal xonukara kalion kolizid. Toka lazava tir ? In noarson djublir. Okie al tavú da tan grubowes va intafa blira moe kelda va beicekol is jaktol me kivar. Ede va ervolia koar, va leltor is ervo me olegar. Beicekol va in liz me co-grunoldatazer, jaktol liz me co-grukotcalipar, sayakik liz me co-grudugremrur. Toka lazava tir ? In bravon gu awalkera tir !</p>
	II^{-eafa} neva : 51^{-eaf} luz
<p>道生之， 德畜之， 物形之， 勢成之。 是以萬物 莫不尊道而貴德。 道之尊， 德之貴， 夫莫之命而常自然。 故道生之德畜之， 長之育之， 成之熟之， 養之復之； 生而不有， 為而不恃， 長而不宰， 是謂玄德。</p>	<p>Joya va tisik sowarzer, Ceakuca sogestur. Sin va alto pu in zilid ise kan birgafa platira vankotunad. Batdume kot tisik va Joya sogider ise va Ceakuca soporar. Metan va bagaliuca pu Joya is va olukuca pu Ceakuca kristeyer : sin miv kotabon sodigid. Batdume Joya va tisik warzer ise gestur ise tuontinar ise vankotunar ise tulukrar ise nendar. Va sin warzer voxe me vanpilkar ; askir inde sin tid voxe me mupuskar ; gazar voxe gunuyar. Baticoba okon tir digira va aludevafa ceakuca.</p>
	II^{-eafa} neva : 52^{-eaf} luz
<p>天下有始以為天下母。 既得其母， 以知其子； 既知其子， 復守其母， 沒身不殆。 塞其兌， 閉其門， 終身不勤。 開其兌， 濟其事， 終身不救。</p>	<p>Nelkot ke tamava al vanpir gadikya ke tamava. Vielu gadikya zo digir, intaf nasbeikeem zo gruper. Vielu ayik va nasbeikeem gruper ise va gadikya vider, kali bliratena va meke wupe zo wonar. Ede artbuder, ede oblakabuder ise itabuder, kali bliratena vol cueter. Vexe ede artfenkur ise loloon jugemer, kali bliratena me zo rogiwatar. Tan va tela lorukuzaca wis tir koafinik ; tan va axuca vides tir poik. Ede va sizunta faver ise ko afi ke Joya dimpir, intafo alto va kona zexa mea kivatar. Baticoba tir jontolafa koafira.</p>

見小曰明, 守柔曰強。 用其光, 復歸其明, 無遺身殃, 是謂習常。	
---	--

	II^{-eafa} neva : 53^{-eaf} luz
使我介然有知, 行於大道, 惟施是畏。 大道甚夷, 而民好徑。 朝甚除田甚蕪, 倉甚虛, 服文綵, 帶利劍, 厭飲食, 財貨有餘, 是謂盜竿。 非道也哉！	Ede va kona grupera co-gruté, koo Joyapa co-laní. Jinaf antaf kivaks tir tegira. Joyapa tir rontipafa vexe sane va keldama sokalbar. Ede berma tir jebepesa, taya tir siafa ise olkxo tir vlardafo. Sersik kan kulafi tayi va int vager ; va cuynaf dug burer ; va pluktaf burmotaks malgestur ; va konaka kulaca digipir. Batcoba tir mupuskara va dubiera ; vol tir ksubera va Joya.

第五十四章	II^{-eafa} neva : 54^{-eaf} luz
善建者不拔, 善抱者不脫, 子孫祭祀不輟。 修之於身, 其德乃真 ; 修之於家, 其德乃餘 ; 修之於鄉, 其德乃長 ; 修之於國, 其德乃豐 ; 修之於天下, 其德乃普。 故以身觀身, 以家觀家, 以鄉觀鄉, 以國觀國 ; 以天下觀天下。 吾何以知天下之然哉 ? 以此。	Tan gruzabdus va vilara me kivar ; tan grusus va drasura me kivar. Nasbeik is veynasbeik va wetara pu in elubkon firvitid. Ede ayik koe int va Joya midur, intafa ceakuca tupuraweter. Ede koe yasa midur, ceakuca tuaultovesawepeter. Ede koe wida midur, ceakuca tumantaweter. Ede koe gazaxo midur, ceakuca tuzackaweter. Ede koe ginaxo midur, ceakuca tutameaweter. Batdume kare jin va artan malhedá ; kare lana yasa va kona yasa malhedá ; kare lana wida va kona wida malhedá ; kare lano gazaxo va kono gazaxo malhedá ; kare bato ginaxo va ginaxo malhedá. Tokkane grupé da ginaxo batinde tir ? Anton kan batcoba.

第五十五章	II^{-eafa} neva : 55^{-eaf} luz
含德之厚, 比於赤子。 蜂虿虺蛇不螫, 猛獸不據, 攫鷙不搏。 骨弱筋柔而握固。 未知牝牡之合而全作, 精之至也 ; 終日號而嗷不嗷, 和之至也。 知和曰常, 知常曰明, 益生曰祥, 心使氣曰強。 物壯則老, 是謂不道, 不道早已。	Tan va delafa ceakuca dir va pimtamik mekivas va puilera ke jortsulem ik kotcara ke zugasulem ik durni ke kiiz vektar. Inaf niskeem tir axaf, nogleem tir tulwaf voxé va plek acon konarir. Va tutanara ke toloya ikra mea gruper voxé konak inaf olkom va ayikyefa romera grusatoled. Batcoba tir male kotunuca ke garsi. In varafizon ier voxé puda me roatalewer, batcoba tir male kotunuca ke blitama. Grupera va tama tir taniuca. Grupera va taniuca tir koafira. Tulodabrotciara va blira tir zexa. Viele takra va blifa koebelgar, tir pouca. Mali da tisik tuprantawer, toz tuguazawer. Batacoba tir memilaskira va Joya. Tan memilaskis va Joya boreon xonukar.

第五十六章	II^{-eafa} neva : 56^{-eaf} luz
--------------	--

<p>知者不言, 言者不知。 塞其兌, 閉其門, 挫其銳, 解其紛, 和其光, 同其塵, 是謂玄同。 不可得而親, 不可得而疏; 不可得而利, 不可得而害; 不可得而貴, 不可得而賤。 故為天下貴。</p>	<p>Tan va Joya grupes me pulvir ; tan pulvis me gruper. Artbuder, artoblakar ise artitar, leleon tegir, bas kota gluyara va int iloblar, va intafi afi ralidur, va int tuyavar. Rokalit da in va Joya vektar. Tir merovansas va tarjara lidam grobera, va jokeuca lidam kunteuca, va poruca lidam krizuca. Batdume tel loporaf ayik ke tame tir.</p>
---	--

<p>第五十七章</p>	<p>II^{eafa} neva : 57^{eaf} luz</p>
<p>以正治國, 以奇用兵, 無事取天下。 吾何以知其然乎? 以此: 天下多忌諱, 而民彌貧; 民多利器, 國家滋昏; 民多技巧, 奇物滋起; 法令滋彰, 盜賊多有。 故聖人云: 我無為而民自化, 我好靜而民自正, 我無事而民自富, 我無欲而民自朴。</p>	<p>Kan ronkuca gazaxo zo bower ; kan beyara geja zo askir ; kan metegira ginaxo zo tufeliar. Tokkane grupé da ginaxo batinde tir ? Kan batcoba : Loon gazik va biura is pouira jonkar nume loon sane tucopawer ; Loon sane va warkagor deraykar nume loon gazaxo skaltewer ; Loon sane tir oblifa is deksafe nume loon atedaca zo iad ; Loon mwa walpid nume loon dubiesik tid jontik. Batdume Tumtik kalir : va metegira ksubé nume sane miv deweldur ». Va auluca albá nume sane miv tukiewawer. Va kota kerelera agié nume sane miv tukulawer. Il jin va kota jugemera iloblá nume sane va opeluca miv dimbulur.</p>

<p>第五十八章</p>	<p>II^{eafa} neva : 58^{eaf} luz</p>
<p>其政悶悶, 其民醇醇; 其政察察, 其民缺缺。 禍兮福所倚, 福兮禍所伏。 孰知其極? 其無正耶。 正復為奇, 善復為妖民之迷, 其日固久。 是以聖人方而不割, 廉而不劌, 直而不肆, 光而不耀。</p>	<p>Viele mistula nuvelar afiiskafa, sane tukulawer. Viele mistula tir afalafa, sane va kotcoba gracir. Kaluca mal volkaluca awir, volkaluca iste kaluca preyutawer. Toktan va tena rotabdiwir ? Ede sersik tir meronkaf, ronkik tucoesaweter ise ceakik tudiavaweter. Ayik rokleper ise batcoba wan jijapar ! Batdume Tumtik tir malhaf nume va metan bakar. Tir erbafimaf nume me rotur. Tir ronkaf voxe me madar. Tir koafis voxe me baalper.</p>

<p>第五十九章</p>	<p>II^{eafa} neva : 59^{eaf} luz</p>
<p>治人事天莫如嗇。 夫惟嗇, 是謂早服。 早服謂之重積德, 重積德則無不克, 無不克則莫知其極, 莫知其極, 可以有國。 有國之母, 可以長久。 是謂深根固蒂, 長生久視之道。</p>	<p>Ta bowera va ayikeem is zanira va kelt, mecoba tir lokiewafa dam luntenuca. Luntenuca gotir tela taneafa ropera ke ayik. Vanpiyisa inafa taneafa ropera, rokaltit da in va ceakuca aultoveper. Viele va ceakuca aultoveper, mecoba ganon me zo roxultur. Viele mecoba me zo roxultur, metan va intaf kimereem gruper. Viele metan va intaf kimereem gruper, va gazaxo rodigir. Tan va gadikya ke gazaxo rolapteper. Batcoba tir dira va aludevaf zaeem is delaf colk. Tir yanba ta abrotcifa blira is pofera va jijasa kruldera.</p>

第六十章	II^{-eafa} neva : 60^{-eaf} luz
<p>治大國若烹小鮮。 以道莅天下， 其鬼不神。 非其鬼不神， 其神不傷人； 非其神不傷人， 聖人亦不傷人。 夫兩不相傷， 故德交歸焉。</p>	<p>Ta bowera va gazaxopo, tel burmes va kabayam zo gomilaskir. Viele sersik kan Joya va gazaxo gader, degrik va intafa gijarotiuca me nedir. Me kire degrik tir gijarotinsaf voxe degrik va ayik me bakar. Me kire degrik va ayik me co-robakar voxe dace Tumtik va ayik me bakar. Mei Tumtik mei degrik va ayik bakad ; batdume va intafa ceakuca dojed.</p>
	II^{-eafa} neva : 61^{-eaf} luz
<p>大國者下流。 天下之交， 天下之牝。 牝常以靜勝牡， 以靜為下。 故大國以下小國， 則取小國； 小國以下大國， 則取大國。 故或下以取， 或下而取。 大國大過欲兼畜人， 小國小過欲入事人， 夫兩者各得其所欲， 故大者宜為下。</p>	<p>Gazaxopo gotitar dum bost is bira liz kota lava ke ginaxo koar. Koe tamava yorda ke ayikya tir lana. Tildeweson va ayikye gronon kultur. Bata tildera tir omawerinda. Batdume ede gazaxopo kabdu gazaxomo va int tuomar, vaon di war. Ede gazaxomo kabdu gazaxopo, vaon di war. Batdume battan va int tuomar inde kazawar voxe bantan tuomar inde zo kazawar. Antafa jugemera ke gazaxopo tir katanara va kotar ayik isu bowera. Antafa jugemera ke gazaxomo tir da zo doster inde va kotar ayik zanir. Bam kottol va intafa jugemera seotar. Vexe gazaxopo va int gotuomar !</p>
第六十二章	II^{-eafa} neva : 62^{-eaf} luz
<p>道者萬物之奧， 善人之寶， 不善人之所保。 美言可以市， 尊行可以加人。 人之不善何棄之有！ 故立天子， 置三公， 雖有拱璧以先駟馬， 不如坐進此道。 古之所以貴此道者何也？ 不曰求以得， 有罪以免邪？ 故為天下貴。</p>	<p>Joya tir ditsa ke kot tisik ; tir jwa ke ceaik is zobera va ikorik. Donafa pulva rotukular, poraca vamo artan romadar. Ede ayik tir meceakaf, kas vligunon zo co-rodimemuder ? Batdume ginik zo exoneyer ise baroy eldik zo kizeyed. Ede va furotavapey kabdueon gil oke edalakil, kiewafa, voxe wan debanhel inde ko Joya abdua, lokiewafa. Tokdume savsik va Joya karolayad ? Me kire in meaneyanon tir tuwavon rotrasin ? Me kire gunik va nuyuca is bli tukeon seotar ? Batdume Joya tir tel lorokarolan tisik ke tamava.</p>
第六十三章	II^{-eafa} neva : 63^{-eaf} luz
<p>為無為， 事無事， 味無味。 大小多少， 報怨以德。 圖難于其易， 為大于其細。 天下難事必作于易， 天下大事必作于細， 是以聖人終不為大， 故能成其大。 夫輕諾必寡信， 多易必多難， 是以聖人猶難之。 故終無難。</p>	<p>Proyik va metegira ksuber, va meviunsura viunsur ise va mesutkaca fronar. Gijaca ok pinaca, fereaca ok riaca, sedme in tid miltafa. In kan kumaskira va lutsaga jaxadar. Kobrason va voldrikaca kan drikaca tozur ; ise abdimimason va gijaca kan pinaca. Tela lovoldrikaca ke tamava taneon tiyir drikaca. Tela logijaca ke tamava taneon tiyir pinaca. Batdume, kali tena, Tumtik va gijaca me djumaskir ; batdume va gijaca grupaskir. Battan fokton abdiplekus rion pulvaskur. Bantan kruptes da jontikcoba tir drikafa va voldrikacapa satoleper. Batdume Tumtik krupter da kotcoba tir voldrikafa ; batdume kali awalkera va meka voldrikaca satoler.</p>

第六十四章	II ^{eafa} neva : 64 ^{eaf} luz
<p>其安易持， 其未兆易謀， 其脆易破， 其微易散。 為之于未有， 治之于未亂。 合抱之木，生于毫末； 九層之臺起于累土； 千里之行，始于足下。 為者敗之， 執者失之。 聖人無為，故無敗； 無執，故無失。 民之徒事，常于幾成而敗之。 慎終如始， 則無敗事。 是以聖人欲不欲， 不貴難得之貨。 學不學， 復眾人之所過。 以輔萬物之自然， 而不敢為。</p>	<p>Vumeltaca drikon zo guvumeltar ; menaf askiks drikon zo rodjir ; axaca drikon zo rotempar ; tiguaca drikon zo rotcastar. Va rotaca abdi tira azavzal ; va volvura abdi bokara tuvumeltal ! Aal dem mantapaf ulim male zae ligemafe dam usuk al nasbalar ; rasek dem lerdoy vegem male nubacek dem tawa al zo kolnar ; koyara dem celemoya bora male tanoya bora al tozuwer ! Battan tegis rodjer, bantan va lancoba kralis drasur. Batdume Tumtik me tegir, batdume me rodjer. Va mecoba kralir, batdume me drasur. Viele sane va koncoba askir, ba kiewaskira kotviele rodjer. Til trumaf gu tena lidam toza, acum meviele rodjetel. Batdume Tumtik ko kota mejugemera va intafa djumera gruplekur. Va voldrikafa urlijkenaca me uldiner. Ko kona mevayara va intafa vayara plekur ise kev rola ke artan va int nendoyer. Me tegir inde va kottan miv rodjutegis pomar.</p>

第六十五章	II ^{eafa} neva : 65 ^{eaf} luz
<p>古之善為道者， 非以明民， 將以愚之。 民之難， 治以其智多。 以智治國，國之賊； 不以智治國，國之福。 知此兩者，亦楷式。 能知楷式， 是謂玄德。 玄德深矣，遠矣， 與物反矣，乃至于大順。</p>	<p>Bak savsugal kontan va Joya ksubenhes ta koafira va sane me faveyer ; volse ta tuopelara is tuafanasara. Sane tir voldrikafe gu bowera kire tir xeyarsafe. Battan ta bowera va gazaxo va xeyuca faver tir ralaku va gazaxo. Bantan ta bowera va gazaxo va xeyuca me faver va gazaxo tukalar. Viele kontan va bata toloya coba tir teza. Tan grutis teza va keltafa ceakuca gruter. Bata keltafa ceakuca tir aludevafa is datafa is volsafa gu tisikeem. Batkane jadifi dili zo tiskar.</p>

第六十六章	II ^{eafa} neva : 66 ^{eaf} luz
<p>江海所以能為百谷王者， 以其善下之， 故能為百谷王。 是以聖人欲上人， 必以言下之；欲先人， 必以身後之。 是以聖人處上而人不重， 處前而人不害， 是以天下樂推 而不厭。 以其不爭， 故天下莫能與之爭。</p>	<p>Tokdume bost is bira tid gazik ke kota lava ? Kire vlevion grutir. Batdume rotir gazik ke kota lava. Acum viele Tumtik vamo sane djutir, kan yona pulva vlevion gotir. Viele vabdu sane zo djurundar va int miv kadimon gorundar. Batdume Tumtik vlev kottan zo rundar nume balgere sane me tir ; vabdue kottan tir voxe sane vaon me mejer. Acum varafo ginaxo djuzanir ise me argawer. Larde me kevidur, koe ginaxo metan rokevidus pu in tir.</p>

第六十七章	II ^{eafa} neva : 67 ^{eaf} luz
<p>天下皆謂我道大，似不肖。 夫惟大，故似不肖。 若肖， 久矣其細也夫。 我有三寶，持而寶之。 一曰慈， 二曰儉， 三曰不敢為天下先。 慈，故能勇； 儉，故能廣； 不敢為天下先， 故能成器長。</p>	<p>Koe tamava kottan kalir da tí tabexik voxe va avinkik vektá. Batcoba tanon tir kire tí tabexik da va avinkik vektá. Luxe koafinik, inafa rotakuca vlevion zo gruper ! Va baroya tciamaca digí : dum jwa va sin gí ise vidé. Taneafa tir vaduluca ; toleafa kan rabuduca zo yoltar ; bareafa kan dulkuca, batcoba weyonar da djutí taneik ke ginaxo. Tí vadulaf, batdume rotí takrelaf. Tí rabudaf, batdume rotixalapá. Me eblé da tí taneik ke ginaxo, batdume rovanpí okilik ke kot ayik. Vexe vaduluca joke takreluca dure zo isker ; rabuduca joke ixalapara zo isker ; ironokafa ema joke taneafa zo isker. Baticoba van awalk star. Ede kan takra dem vadulucapa lhumal kalcenhetel ; ede va widava rojul in me zo rovangir.</p>

<p>今捨慈且勇， 捨儉且廣， 捨其後且先，死矣！ 夫慈，以戰則勝， 以守則固， 天將救之，以慈衛之。</p>	<p>Viele kelt va ayik djugiwar, va vaduluca zilir inde nendar.</p>
---	--

第六十八章	II^{-eafa} neva : 68^{-eaf} luz
<p>善為士者不武， 善戰者不怒。 善勝敵者不爭， 善用人者為之下 是謂不爭之德， 是謂用人之力， 是謂配天古之極。</p>	<p>Battan tis donaf gu dirgara va ervolia me tir gejfamaf. Battan tis donaf gu kevaliera va int grustujer. Battan tis donaf gu cenhera me lhumar. Battan tis donaf gu guotera va ayik va int vlevon rundar. Batcoba tir digira va ceakuca tisa melhumara. Batcoba tir grufavera va ayafu po. Batcoba tir tutanara do kelt. Lugodafa opa ke savsikeem tiyir lana.</p>

第六十九章	II^{-eafa} neva : 69^{-eaf} luz
<p>用兵有言， 吾不敢為主而為客， 不敢進寸而退尺。 是謂行無行， 攘無臂， 扔無敵， 執無兵。 禍莫大於輕敵， 輕敵幾喪吾寶。 故抗兵相加， 哀者勝矣。</p>	<p>Savsaf gejik kaliyir : « Me eblé da va sugdava kabú, loon albá da kazawá. » « Me eblé da abdulanimí, loon albá da dimelanimí. » Batcoba tir dum ede meka gokenlanina ema ik gosotcena ma ik gononkan volnik ik govangino ervo tid. Foktafa acagira tir tela logijafa volkalaca. Foktafa acagira riwe tir dum jwadorasura. Acum viele kan miltafo ervo toloya ervolia doalied, loforendas ayik kalcenher.</p>

第七十章	II^{-eafa} neva : 70^{-eaf} luz
<p>吾言甚易知，甚易行。 天下莫能知，莫能行。 言有宗， 事有君。 夫惟無知，是以不我知。 知我者希，則我者貴， 是以聖人被褐懷玉。</p>	<p>Jinafa pulva tid drikafa gu gildara, drikafa gu ksubera. Koe tamava metan rogildar, metan roksuber. Jinafa pulva tid xantakirafa, jinafa tegira va verta did. Ayik va sin me gildar, batdume va jin afanar. Tan va jin vangrupes tir riaf. Jin liveon loon zo karolá. Batdume Tumtik va int volgedelon vager ise koe int va yona aka preyutar.</p>

	II^{-eafa} neva : 71^{-eaf} luz
<p>知不知，上； 不知知，病。 夫惟病病， 是以不病。 聖人不病， 以其病病， 是以不病。</p>	<p>Ede grupel voxé folil da me grupel, batcoba tir tela lodontinafa riwetceka. Ede me grupel voxé folil da grupel, batcoba akola ke ayik. Ede golde bata akola va int vanmanhal me satoletel. Tumtik va bata akola me satoler kire va int vanmanhar. Batdume me satoler.</p>

第七十二章	II^{-eafa} neva : 72^{-eaf} luz
<p>民不畏威， 威至矣無狎其所居， 無厭其所生。 夫惟不厭， 是以不厭。 是以聖人自知，不自見。 自愛，不自貴。 故去彼取此。</p>	<p>Viele sane va crakeaca me kivar, tela lockakeaca mo in lubeter. Tarutel da koe yasaxo nilon til, tarutel da gan intafa diweda zo boikel. Jin gan jinafa me zo boiké, batdume diweda va boikera pu jin me lazavar. Batdume Tumtik va int miv gruper ise ko afi va int me rundar ; va int me fromer ise me mupuskar. Batdume va batcoba isker voxé va bancoba ikatcur.</p>

第七十三章	II^{-eafa} neva : 73^{-eaf} luz
<p>勇於敢則殺，</p>	<p>Battan ta eblera va takreluca faver va awalk trasir.</p>

<p>勇於不敢則活。 此兩者，或利或害。 天之所惡， 孰知其故？ 是以聖人猶難之。 天之道， 不爭而善勝， 不言而善應， 不召而自來， 坦然而善謀。 天網恢恢， 疏而不漏。</p>	<p>Bantan ta meblera va takreluca faver va bli trasir. Wal bata toloya coba, bata tir favlafa voxe bana dasafa. Viele kelt va kontan ilkader, toktan va danda robralar ? Batdume Tumtik voldrikon gorar da tegir. Joya va kelt tir lana. In me lhumar voxe grucenher. Me pulvir voxe kot tisik gruveger. Me rozar voxe kottan miv vanvulter. In nuvelar viaf voxe dekson grupazedar. Kelt dona tir datafa ; kot ametc tir darkaf voxe soe metan divvawar.</p>
--	---

第七十四章	II^{eafa} neva : 74^{eaf} luz
<p>民不畏死， 奈何以死懼之！ 若使民常畏死， 而為奇者吾得執而殺之， 孰敢？ 常有司殺者殺， 夫代司殺者殺， 是謂代大匠斲。 夫代大匠斲者， 希有不傷手矣。</p>	<p>Viele sane va awalk me kivar, tokkane kan awalkdratcera zo rokovudar ? Ede sane va awalk gronon kivar ise kontan rotur, va in rovangí ise rotatá, nume bam toktan va in co-djumilaskir ? Kotviele ilampalsotik va awalk sogorar. Ede kontan va bat ilampalsotik co-djumikarundar inde va awalk miv co-gorar, co-tir dum voldeksik djumilbodes va inta ika intanhofasik. Viele kontan ika intanhofasik va inta djumilboder, nuba lanon zo bakatar.</p>

第七十五章	II^{eafa} neva : 75^{eaf} luz
<p>民之饑， 以其上食稅之多， 是以饑。 民之難治， 以其上之有為， 是以難治。 民之輕死， 以其求生之厚， 是以輕死。 夫惟無以生為者， 是賢於貴生。</p>	<p>Sane aeler kire sersik va koaykapa vumber. Batdume in aeler. Sane tir mefakafe gu bowera kire sersik djutegir. Batdume in tir me mefakafe gu bowera. Sane va awalk vligur kire va blirameruil lujurson aneyar. Batdume va awalk vligur. Voxe tan meaneyas va blira tir loproyaf dam tan karolas va blira.</p>

第七十六章	II^{eafa} neva : 76^{eaf} luz
<p>人之生也柔弱， 其死也堅強。 萬物草木之生也柔脆， 其死也枯槁。 故堅強者死之徒， 柔弱生之徒。 是以兵強則不勝， 木強則兵。 強大處下， 柔弱處上。</p>	<p>Viele ayik koblr, tir plaxaf is axaf ; viele awalker, tir tritaf is pof. Viele aal is ruxa koblid, tid plaxafa is mildafa ; viele awalked, tid rodafa is lindafa. Trituca is po tid dositik ke awalk ; plaxuca is axuca tid dositik ke bli. Tokdume viele ervolia tir pofa, me mocenher. Viele aal tir tupoaweyes, zo balier. Tele poe isu gije va omeka kereler ; tele plaxe isu axe va ontineka kereler.</p>

第七十七章	II^{eafa} neva : 77^{eaf} luz
<p>天之道， 其猶張弓乎！ 高者抑之， 下者舉之； 有餘者損之， 不足者補之。 天之道， 損有餘而補不足。 人之道則不然， 損不足以奉有餘。 孰能有餘以奉天下？ 唯有道者。 是以聖人為而不恃。</p>	<p>Kelt joya tir dum triasik tuomas va madaks is madas va omaca ; deswas va slekaca is ikaplekus va gracaks. Kelt pu tan digirsis deswar inde va tan diginsis pomar. Batcoba me tir lana gu ayik : in pu tan diginsis num deswar inde pu tan digirsis zilir. Toktan va intafa slekaca pu ginaxoikeem gruzilir ? Antaf battan va Joya digir. Batdume Tumtik kumaskir voxe me mopuskar. Va yona gijaca skur voxe me kralir. Me djumer da intafa proyuca zo wir.</p>

功成而不處， 其不欲見賢耶。	
-------------------	--

第七十八章	II ^{eafa} neva : 78 ^{eaf} luz
天下柔弱 莫過於水， 而攻堅強者莫之能勝， 其無以易之。 弱之勝強， 柔之勝剛， 天下莫不知， 莫能行。 故聖人云， 受國之垢，是謂社稷主； 受國之不祥，是謂天下王。 正言若反。	Vanmiae kota coba ke tamava, tela lotulwafa is tela lodaxafa tir lava voxe soe ta empara va olgaca ik poaca, mecoba tir lokiewafa. Ta batcoba mecoba va lava grupikaplekur. Axaca va poaca kultur ; tulwaca va olgaca kultur. Koe tamava, metan va batcoba grupes tir voxe metan roskur. Batdume Tumtik kalir : battan tcizas va muneltareem ke gazaxoik vanpir okilik ke gazaxo. Battan tcizas va zexeem ke gazaxo vanpir gazik ke ginaxo. Rontafa pulva nuvelar volsafa gu ova.

第七十九章	II ^{eafa} neva : 79 ^{eaf} luz
和大怨， 必有餘怨， 安可以為善？ 是以聖人執左契， 而不責於人。 有德司契， 無德司微。 天道無親， 常與善人。	Ede va yona volnacapa ke ayik djuvandilil, in va volnark lanon videter. Tokinde co-rotuceakawer ? Batdume Tumtik va zubironeki vider ise va mecoba pu artan imaxur. Batdume ceakik djuzilir volse meceakik djumerur. Kelt me tir vadulaf gu pilkovon kontan. Pu ceakik gronon zilir.

第八十章	II ^{eafa} neva : 80 ^{eaf} luz
小國寡民， 使有什伯人之器而不用， 使民重死而不遠徙。 雖有舟輿， 無所乘之； 雖有甲兵， 無所陳之； 使民復結繩而用之。 甘其食， 美其服， 安其居， 樂其俗。 鄰國相望， 雞犬之聲相聞， 民至老死不相往來。	Ede va gazaxomo is saneme co-bowé, kore ervo mu sanoy ok decemoy ayik anton co-tid, co-weyoná da in faver. Pu sane co-tavé da in va awalk kivar ise ilon me divlamar. Viele tota is eda co-tid, me zo co-faved. Viele leltor is kaba co-tid, me zo co-bured. Co-askí da webokawazdel warzon co-faver. Sane va sinka co-fronar, koe vage va glabuca co-krupter, koe yasaxo co-puvewer, va yona opelafa giltaca co-albar. Ede aro gazaxo lente jinafo co-tir ise wale toloyo wilie ik vakolie zo co-gilded, sane mewonayason va vegungafe co-tuguazaweyer ise va awalk co-zomeyer.

第八十一章	II ^{eafa} neva : 81 ^{eaf} luz
信言不美， 美言不信； 善者不辯， 辯者不善； 知者不博， 博者不知。 聖人不積， 既以為人，己愈有； 既以與人，己愈多。 天之道， 利而不害。 聖人之道， 為而不爭。	Purafa pulva me tir glabafa ; glabafa pulva me tir purafa. Ceakik me tir kanspaf ; kanspik me tir ceakaf. Battan grupes va Joya me tir grupeaf ; bantan tis grupeaf me gruper. Tumtik va kulaca me vanbader. Loon dulapon gu ayik va ceakuca yazgar nume loon ceakuca tulogijawer. Loon in pu ayik zilir nume loon tulokulawer. Joya va kelt tir lana, in tir favlaf gu tisik ise me dasar. Joya ke tumtik tir lana, in gotegir ise me gokevidur.